

AKTS Bilgilendirme Dokümanı

**YÜKSEKÖĞRETİMDE TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER
ÇERÇEVESİ (TYYÇ), PROGRAM VE DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI
ve İŞ YÜKÜ TEMELLİ KREDİ SİSTEMİ**

Derleyen: Doç. Dr. Ahmet AYDIN

18.03.2021

Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi

Yeni Yükseköğretim Sistemi

New Higher Education System

WHAT THE NEW HIGHER EDUCATION SYSTEM WILL BRING

Mission Differentiation and Specialisation (Diversity)
(Regional, Research, Teaching, International, UIN)

Competition
(Performance Based)

Institutional Autonomy
(Flexible Governance)

Türk Yükseköğretim Sistemi ve Bologna Sürecinin Ortak Hedefleri

- ✓ Önlisans, lisans, yüksek lisans ve doktora derecelerinin hangi bilgi beceri ve yetkinlikler kazandırarak verildiği kolayca bilinebilen (Yeterlilikler çerçevesi, AKTS-Diploma Eki)
- ✓ Verdiği dereceler diğer ülkelerde de tanınan (ortak derece, öğrenci ve öğretim elemanı değişimi)
- ✓ Mezunların dünyanın diğer ülkelerinde de kolay istihdam imkanı bulduğu (istihdam edilebilirlik)
- ✓ Rekabet edebilir (kalite güvence sistemleri)
- ✓ Öğretici değil öğrenen merkezli
- ✓ İhtiyaçlar doğrultusunda sürekli yenilenebilen
- ✓ Toplumun bütün kesimlerine, nüfusa orantılı olacak şekilde yükseköğretime erişim fırsatları sunan (hayat boyu öğrenme ve sosyal boyut)

bir yükseköğretim sistemi oluşturulmasıdır.

Yükseköğretim Kalite Güvencesi

Yükseköğretim Kalite Güvencesi Sistemi

KALİTE GÜVENCESİ YAKLAŞIMI

QUALITY ASSURANCE IN HIGHER EDUCATION

Amaca/Hedefe
Uygunluk

Çıktı bazlı
değerlendirme

Kurumsal
Performans
Yönetimi

Kalite Güvencesi

Ulusal ve
uluslararası
standartları sağlama

Girdi bazlı
değerlendirme

Kalite Kontrol

- Büyük resmi görmemizi sağlayan sistem ve yönetim modellerinin uygulanması
- Ödül Süreci (Yönetimsel kalitenin değerlendirildiği modeller (EFQM, CAF), Malcom Baldrige...)

• Kurumsal Dış Değerlendirme

- EUA Kurumsal Dış değerlendirme Programı, Yükseköğretim Kalite Kurulu Dış değerlendirme Programı
- Program Akreditasyonu (ABET/MÜDEK, FEDEK, MİAK,...)
- Belgelendirmeler
- ISO 9001, ISO 17001, ISO 27001 sistem standartları
- AKTS Etiketi, DS Etiketi
- Kurumsal hedef ve stratejileri izlemeyi sağlayan ulusal ve uluslararası sıralamalar, indeksler

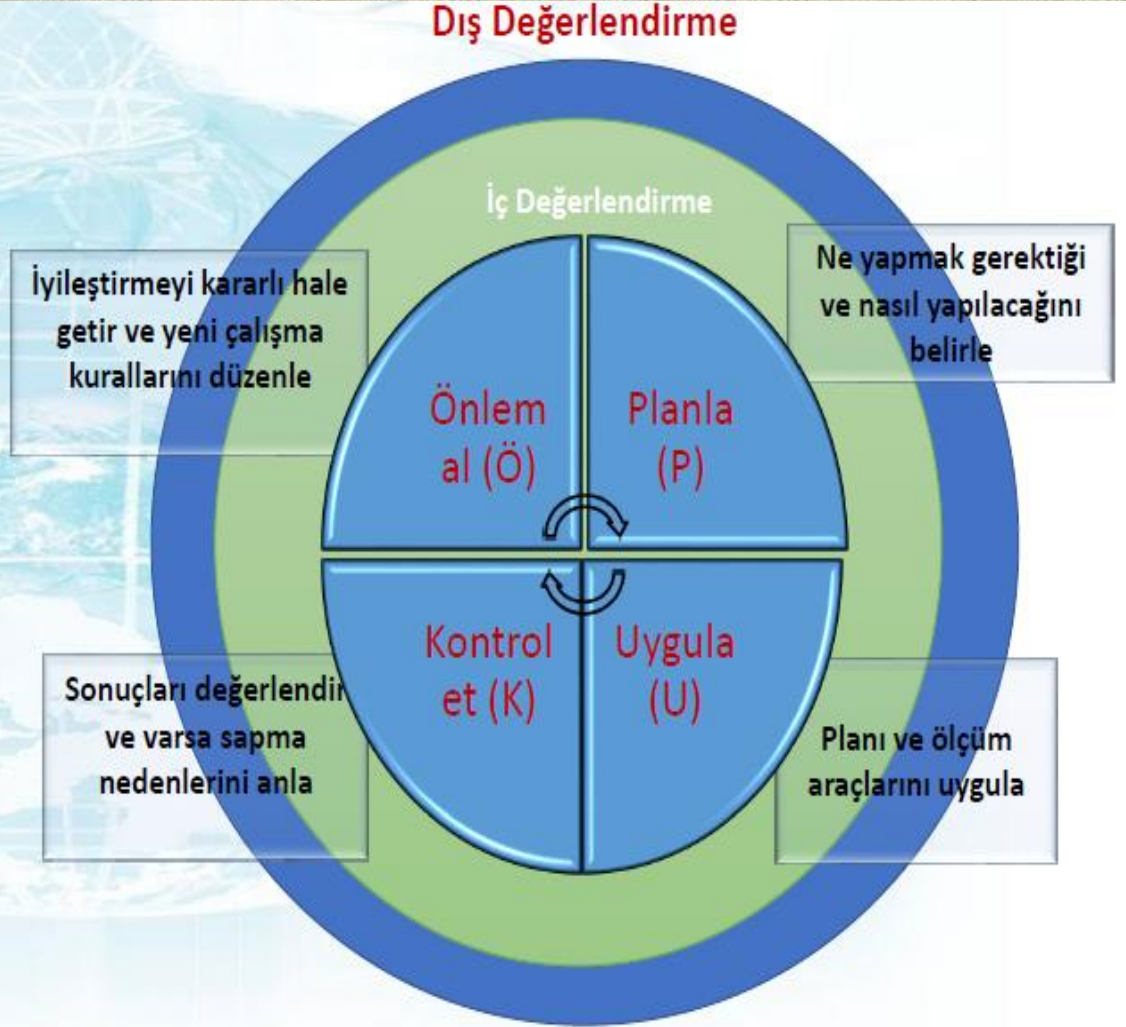
Girdi Kontrolü-Raporlamalar

- Stratejik Planlar
- İdari ve akademik faaliyet raporları
- İç değerlendirme Raporları, vb.

Dinamik Bir Süreç

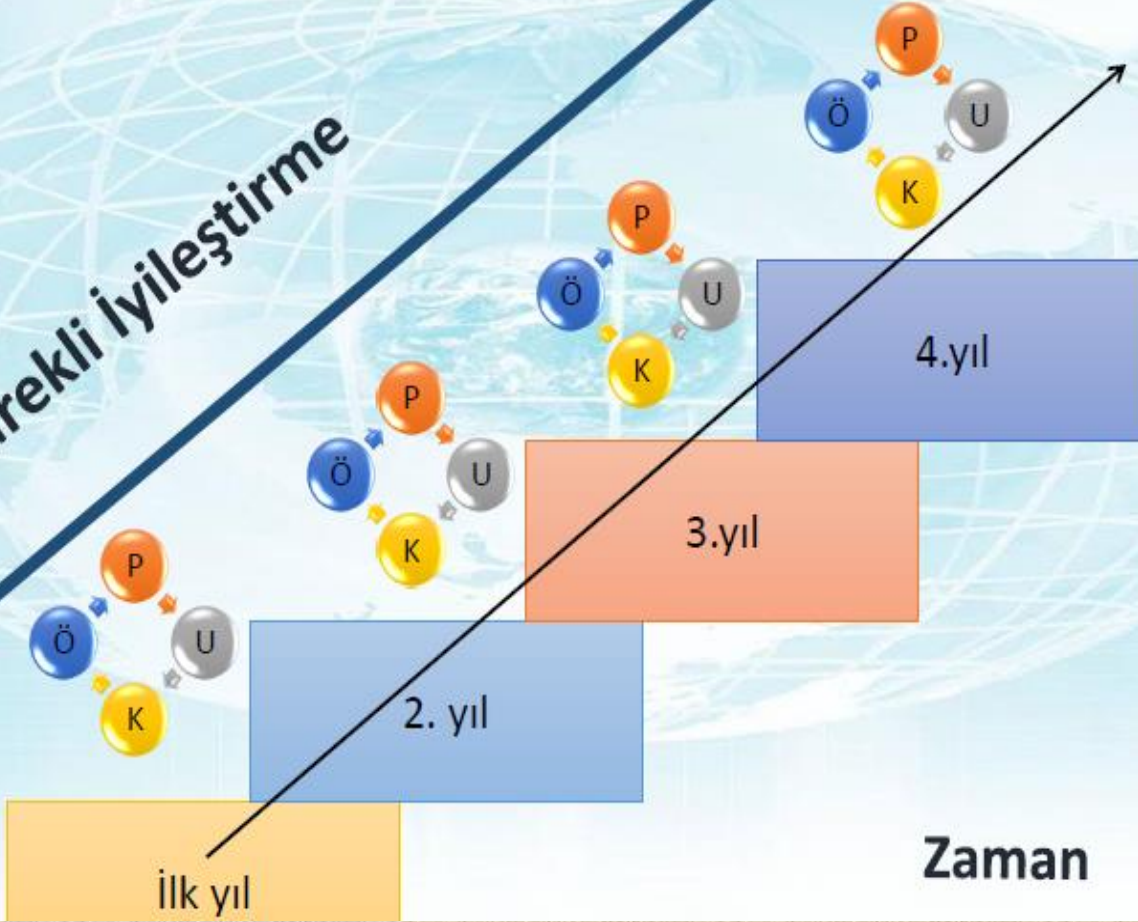
Kalite “Deming” Döngüsü (PUKÖ ÇEVİRİMİ)

Bir ürün veya hizmetin her türlü kalite unsurunu tam olarak yerine getirdiğine dair güvence sağlayabilmek için yapılan tüm planlı ve sistematik işlemlerdir.

Sürekli iyileştirme

MÜKEMMELLİK

Yeterlilikler Çerçevesi

Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi

Ulusal Yeterlilikler Çerçevesi

Alana Özgü Yeterlilikler

Program Yeterlilikleri

Ders Öğrenme Kazanımları

**(Kazandırılan Bilgi,
Beceri ve Yetkinlikler)**

Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi

- ✓ Eğitim-öğretim düzeyleri arasında **yatay ve dikey geçişleri anlaşılabilir hale getirir ve kolaylaştırır.**
- ✓ Seçilen dersler ve programlar tamamlandığında hangi yeterliliklere sahip olunacağını, yani **nelerin bilineceğinin**, neler yapılabileceğinin ve hangi yetkinliklerin kazanılacağını **önceden bilinmesini** sağlar.
- ✓ Öğrencilerin bölüm/programlarını ve **derslerini bilinçli seçmelerine yardımcı olur.**
- ✓ Öğrencilerin **öğrenim programları dışındaki faaliyetlerle** öğreneceklerinin **anlaşılır olmasını** sağlar.

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ

Türkçe English

ISCED Nedir?

Ana Sayfa

TYYÇ Temel ve İlgili
Eğitim-Öğretim Alt Alanları

Uluslararası Yeterlilikler
Çerçeveleri

Temel Alanların Tanıtımı

ISCED

Temel Alan Yeterlilikleri
(Akademik Ağırlıklı & Mesleki Ağırlıklı)

TYYÇ

Temel Alanda Yer Alan
Türkiye'deki Eğitim-Öğretim Programları

TYYÇ Temel Alan ve
Programları

Temel Alan Çalışma Grupları

TYYÇ Redaksiyon Komisyonu

İletişim

örneğin, Uluslararası Eğitim Kurumları (ISCED) tarafından geliştirilen ISCED (International Standard Classification of Education) uluslararası düzeyde kullanılabilir göstergelerin toplanması, derlenmesi ve bunların gerek ulusal gerek uluslararası düzeyde kullanılabilirliği için ISCED standart kavram, tanım ve sınıflamaları sunmaktadır. İlk kez 1976 yılında yayınlanan ISCED, o zamandan beri dünya çapında pek çok ülke tarafından eğitim politikaları belirleme ve istatistik verilerinin toplanmasına kullanılmaktadır. 2010 yılında UNESCO, eğitimle ilgili tüm paydaşlarla yeni bir işbirliği sürecine girmiş ve ISCED'i güncelleştirilmesini paylaşmıştır. Söz konusu dokümanın 2011 yılı başında resmi olarak yayınlanması

ISCED, eğitim programlarının sınıflandırılmasında uluslararası karşılaştırılabilirliği sağlamayı amaçlayan bir araçtır.

Örneğin, ülkelerde eğitim sisteminin geliştirilmesi açısından seviyesine bakılmaksızın uygulanabilirliği, hem de ülkeden ülkeye karşılaştırılabilir eğitim istatistiklerini ve göstergelerini derlemek ve karşılaştırmak için kullanılmaktadır.

TYYÇ Temel Alan ve Programlar :

Temel Alan Yeterlilikleri (Akademik Ağırlıklı & Mesleki Ağırlıklı)

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ

Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi

Türkçe İngiliz

Temel Alan

Yeterlilik Düzeyi

Yeterlilik Türü

TYYÇ

TYYÇ Temel Alan ve Programları

İletişim

TYYÇ

TYYÇ Temel Alan ve Programları

İletişim

TYYÇ

TYYÇ Temel Alan ve Programları

İletişim

Temel Alan

Yeterlilik Düzeyi

Yeterlilik Türü

TYYÇ

TYYÇ Temel Alan ve Programları

İletişim

TYYÇ

TYYÇ Temel Alan ve Programları

İletişim

TYYÇ

TYYÇ Temel Alan ve Programları

İletişim

TYYÇ

TYYÇ Temel Alan ve Programları

İletişim

Ara Sayfa	Temel Alan	Yeterlilik Düzeyi	Yeterlilik Türü
Uluslararası Yeterlilikler Çerçevesi	14-Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Bilimleri	6. Düzey (Lisans)	Akademik Ağırlıklı
ISCED	TYYÇ Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Bilimleri Temel Alan Yeterlilikleri (Akademik Ağırlıklı)		
TYYÇ	6. Düzey (LİSANS Eğitim)		
TYYÇ Temel Alan ve Programları	YETERLİLİKLER		
İletişim	TYYÇ DÜZEYİ	BİLGİ	BEÇERİLER
Kullanıcı Girişi		Kuramsal - Olgusal	Bilişsel - Uygulamalı
		Değişimsiz Çalışılabilirlik ve Sorumluluk Akademi Yetkinliği	Öğrenme Yetkinliği
		Üretim ve Sosyal Yetkinlik	Alana Özgü Yetkinlik
		1-Ortaöğretimde kazandığı yeterliliklere dayalı olarak; alanyla ilgili kavramlar ve kavramlar aras ilişkileri kurar.	1-Alanyla ilgili her düzeyde bilgi kaynaklarını kullanır.
		2-Bilginin değişim kaynağı, sonucu, dağılımı, güvenilirliği ve geçerliliğinin değerlendirilmesi konusunda bilgi sahibidir.	2-Alanyla ilgili olay ve olguları kavrayarak, bilimsel yöntem ve tekniklerle analiz, yorum ve değerlendirir.
		3-Alanyla ilgili soruları tanımlar, analiz eder, kavrayar ve	3-Alanyla ilgili her düzeyde bilgi kaynaklarını kullanır.
		1-Bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk alır ve alınan görevi etkin bir şekilde yerine getirir.	2-Hendri bir bilgi alanı tanımlar, yorum ve değerlendirir.
		2-Öğrenme gereksinimlerini belirler ve öğrenme stratejilerini kullanır.	3-Hızlı bilgi edinmeye ilişkin strateji geliştirir.
		3-Toplam bilgi edinmeye ilişkin strateji geliştirir.	3-Uygulamada karşılaşılan ve
		1-Sosyal ve kültürel etkinliklere etkin olarak katılır.	2-Toplumsal ve kültürel etkinliklere etkin olarak katılır.
		2-Toplumsal ve kültürel etkinliklere etkin olarak katılır.	2-Toplumsal ve kültürel etkinliklere etkin olarak katılır.
		3-Toplumsal sorumluluk bilinciyle yapıldığı sosyal çevre için mesleki proje ve etkinlikler planlar ve	3-Toplumsal sorumluluk bilinciyle yapıldığı sosyal çevre için mesleki proje ve etkinlikler planlar ve
		1-Değer, tutum, davranış ve mesleki etik değerlere uygun davranır.	2-Değer, tutum, davranış ve mesleki etik değerlere uygun davranır.
		2-Değer, tutum, davranış ve mesleki etik değerlere uygun davranır.	2-Değer, tutum, davranış ve mesleki etik değerlere uygun davranır.
		3-Değer, tutum, davranış ve mesleki etik değerlere uygun davranır.	3-Değer, tutum, davranış ve mesleki etik değerlere uygun davranır.

TYYÇ 6. DÜZEY Lisans Yeterlilikleri

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ (TYYÇ)

TYYÇ DÜZEYİ	BİLGİ - Kuramsal - Uygulamalı	BECERİLER - Kavramsal/Bilişsel - Uygulamalı	YETKİNLİKLER			
			Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği	Öğrenme Yetkinliği	İletişim ve Sosyal Yetkinlik	Alana Özgü Yetkinlik
6 LİSANS — EQF-LLL: 6. Düzey — QF-EHEA: 1. Düzey	- Alanındaki güncel bilgileri içeren ders kitapları, uygulama araç-gereçleri ve diğer kaynaklarla desteklenen ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahip olma.	- Alanında edindiği ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanabilme. - Alanında edindiği ileri düzeydeki bilgi ve becerileri kullanarak verileri yorumlayabilme ve değerlendirebilme, sorunları tanımlayabilme, analiz edebilme, araştırmalara ve kanıtlara dayalı çözüm önerileri geliştirebilme.	- Alanı ile ilgili ileri düzeydeki bir çalışmayı bağımsız olarak yürütebilme. - Alanı ile ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörüleneyen karmaşık sorunları çözmek için bireysel ve ekip üyesi olarak sorumluluk alabilme. - Sorumluluğu altında çalışanların bir proje çerçevesinde gelişimlerine yönelik etkinlikleri planlayabilme ve yönetebilme.	- Alanında edindiği ileri düzeydeki bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirebilme. - Öğrenme gereksinimlerini belirleyebilme ve öğrenmesini yönlendirebilme. Yaşamboyu öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştirebilme.	- Alanı ile ilgili konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirebilme; düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini yazılı ve sözlü olarak aktarabilme. - Alana ile ilgili konularda düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini nicel ve nitel verilerle destekleyerek uzman olan ve olmayan kişilerle paylaşabilme. - Toplumsal sorumluluk bilinci ile yaşadığı sosyal çevre için proje ve etkinlikler düzenleyebilme ve bunları uygulayabilme. - Bir yabancı dili en az Avrupa Dil Portföyü B1 Genel Düzeyi'nde kullanarak alanındaki	- Alanı ile ilgili verilerin toplanması, yorumlanması, uygulanması ve sonuçlarının duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere uygun hareket etme. - Sosyal hakların evrenselliği, sosyal adalet, kalite kültürü ve kültürel değerlerin korunması ile çevre koruma, iş sağlığı ve güvenliği konularında yeterli bilince sahip olma.

Anahtar Yetkinlikler (TYÇ)

- ❖ Anadilde iletişim,
- ❖ Yabancı dilde iletişim,
- ❖ Matematik yeterliği, fen ve teknolojide temel yeterlik,
- ❖ Dijital yeterlik,
- ❖ Öğrenmeyi öğrenme,
- ❖ Sosyal ve vatandaşlık yeterlikleri,
- ❖ Kişisel Teşebbüs ve Girişimcilik
- ❖ Kültürel Farkındalık ve Anlatım

Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi

Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi

Temel Alan Yeterlilikleri

Program Çıktıları

Dersler

Öğrenme Çıktıları

Bölüm Misyonu

Paydaş Görüşleri

Eğitim Amaçları

Paydaşların Etkileşimi

Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi

YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ

- Düzeyler
- Profil
- Diploma

- Düzey Tanımlayıcıları
- Öğrenme Kazanımları

- Öğrenci İş Yüğü
- Krediler(AKTS)

Amaçlar: Şeffaflık, Tanınma, Hareketlilik

KALİTE GÜVENCESİ

AVRUPA YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ
EQF-LLL ve QF-EHEA

TYÇ

TÜRKİYE YÜKSEK ÖĞRETİM
YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ (TYYÇ)

Temel Alan
Yeterlilikleri

Temel Alan
Yeterlilikleri

Temel Alan
Yeterlilikleri

Temel Alan
Yeterlilikleri

Program Çıktıları

Program Çıktıları

Program Çıktıları

Program Çıktıları

Ders

Ders

Ders

Ders

Öğrenme Çıktıları

Öğrenme Çıktıları

Öğrenme Çıktıları

Öğrenme Çıktıları

İş yükü temelli kredi

İş yükü temelli kredi

İş yükü temelli kredi

İş yükü temelli kredi

PROGRAM ÇIKTILARININ BELİRLENMESİ

PROGRAM BİLGİ PAKETİNİN KAPSAMI

- Program Hakkında Genel Bilgi
- Kazanılan Derece
- Öğrenim Düzeyi
- Kayıt Kabul Koşulları
- Kazanılan Derece Gereklilikleri ve Kurallar
- Önceki öğrenmelerin tanınması
- Programın Amacı
- Öğretim Programı
- Ders-Program Yeterlilikleri Matrisi
- Program Çıktıları
- Mezunların Mesleki Profili
- Bir üst öğrenime geçiş
- Öğretim Programının yapısı

PROGRAM ÇIKTILARI

*(Program Yeterlilikleri, Program Kazanımları,
Program Öğrenme Kazanımları)*

- ❖ Öğrencilerin ilgili programdan mezun oluncaya kadar kazanmaları gereken bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlayan ifadelerdir.
- ❖ Öğrencilerin mezun olduğunda neyi bilmesinin, neyi yapabilmesinin ve nelere yetkin olmasının beklendiği program çıktıları ile açıklanır.

Program çıktılarının belirlenmesinde

sorularına yanıt aranmaktadır.

Program Çıktıları Belirlenirken:

- ❖ Program Çıktılarını belirlerken öncelikle programın **eğitim amaçları ve hedefleri** oluşturulmalıdır.
- ❖ **Eğitim Amaçları**; bir programın eğitsel misyonunu nasıl planlamayı sağladığını ve paydaşlarının gereksinimlerini nasıl karşılayacağını bildiren açık, genel ifadelerdir.
- ❖ Programın eğitim amaçları, mezunların bir programı bitirmelerini izleyen birkaç yıl içinde gerçekleştirmeleri beklenenleri tanımlayan ifadelerdir.

Program çıktıları programın eğitim amaçlarını karşılayacak şekilde oluşturulmalıdır.

İhtiyaç Analizi

*“Programdan mezun olan bireyler hangi özelliklere sahip olmalı?”
“Nasıl bireyler yetiştireceğiz?” sorularına yanıt bulabilmek için ,*

İhtiyaç analizinde;

1. Bireylerin (örneğin mezunlar) görüşleri,
2. Toplumsal birimlerin (işverenler vb) görüşleri,
3. Disiplinin/çalışma alanının yönelimleri, geleceği,
4. Üniversite ve bölümün vizyon ve misyonu dikkate alınmalıdır.

Program çıktılarının belirlenmesinde dikkat edilmesi gereken hususlar

Program Çıktılarının Belirlenmesinde Dikkat Edilecek Konular

- ❖ Üniversite/Fakülte/YO/Bölümün vizyonu ve misyonu dikkate alınmalı,
- ❖ Programın bulunduğu düzeye uygun ulusal ve alana özgü yeterlikler incelenmeli,
- ❖ Öğrencilerin program sonunda neler yapacağına odaklanılmalı,
- ❖ Program çıktıları ortalama bir öğrenciye göre yazılmalı,
- ❖ Paydaşlar tarafından anlaşılabilirlik şeklinde olmalı,
- ❖ Çok sayıda yüzeysel çıktılar yerine, az sayıda önemli çıktılar yazılmalı,
- ❖ Bir program için 10 – 15 yeterlilik yazılmalı,
- ❖ Anahtar yetkinlikleri kapsamalıdır.

Eğitim Planı Tasarımı:

Eğitim Planı (Program) Tasarımı

Program çıktılarını belirledikten sonra, ön lisans, lisans ya da lisansüstü programlarda hangi derslerin yer alması gerektiğine karar veriniz.

Bu karar verilirken, üniversitenizin ön lisans, lisans ve lisansüstü programlarının oluşturulmasında dikkat edilmesi gereken ilkeler göz önüne alınmalıdır.

DERSLERİN ÖĞRENME ÇIKTILARININ YAZILMASI

Dersin Öğrenme Çıktıları
(Ders Öğrenme Kazanımları)

Dersin amaç ve hedeflerini
sağlamalıdır.

Dersin amacı ile dersin öğrenme çıktıları aynı değildir!

Ders Öğrenme Çıktıları

- ❖ Bir öğrenme sürecinin sonunda (bir ders/bir modül sonu vb.) öğrencinin bilmesi, yapması, uygulaması gereken bilgi, beceri ya da tutumlar.
- ❖ Bir dersi ya da modülü tamamlayan öğrencilerden beklenenler (bilgi, beceri, tutum, değer vb.)
- ❖ Öğrenme çıktıları, öğrencinin süreçte ne bileceği, ne anlayacağı, ne yapabileceğini ifade eden bilgi ve beceriler setidir.

Dersin Amacı:

- Program çıktılarıyla tutarlı olarak belirlenir.
- Genellikle bir cümleyle ifade edilir.

“İngiliz Edebiyatı Tarihi I”

Dersin amacı, Eski İngiliz Dönemi’nden 17. yüzyılın ortalarına kadar olan dönemin tarihsel, kültürel ve sosyal bağlamda önemli metinleri, türleri, yazarları ve edebi dönemleri açıklamaktır.

Öğrenme Çıktıları:

- ❖ Ulaşılabilir olmalıdır (öngörülen düzey için ve ölçülebilir)
- ❖ Genel olmalıdır (spesifik olursa öğrenme çıktılarının sayısı artar, gerçekçi olmaz)
- ❖ Herkes için anlaşılır olmalıdır.

Öğrenme Çıktıları Yazarken :

- ❖ Bir ders düzeyinde başlamalısınız.
- ❖ Öğrenme çıktıları ile ilgili ifadeleri “bilişsel, psiko-motor, duyuşsal ya da anahtar becerilere göre sınırlandırmanız gereklidir.
- ❖ “Öğrencim, bu sürecin sonunda hangi bilgi ya da becerilere sahip olmalıdır?” sorusunu kendinize sorun; cevabınız, çalışmalarınıza yön verecektir.
- ❖ Öğrenme çıktısı öğretim elemanının değil, öğrencinin yapacaklarını göstermelidir.

Öğrenme Çıktıları Yazarken :

Öğrencinin yapması gereken öğrenmeyi tanımlayan bir eylem fiiliyle başlayın (uygun fiiller için bir kılavuz kullanın) Eylem fiilleri (örneğin ad verme) ve dersin/ünitenin konusu (cümlede kullanılan dilbilgisi öğelerini listeleme) öğrenciden beklenenleri gösterir.

Gözlenebilir ve ölçülebilir fiiller belirleyiniz, “...çizer, ...gösterir, ...problem çözer, ...açıklar, ...örnek verir, ...hatırlar, ...tasarlar, ...uygular, ...eleştirir, ...karşılaştırır, ...çalıştırır, listeler, ...kullanır” gibi

❖ Eylem fiilinden sonra, ele alınacak konuyu tanımlayan ders konusunu ele alın;

Bir cümlede kullanılan dilbilgisi öğelerine ad verir.

Bir video kayıt cihazını çalıştırır.

Politik konularda ifade edilen görüşleri karşılaştırır.

❖ Her bir öğrenme çıktısı için yalnızca bir fiil kullanın.

söyler, eşleştirir gibi.

❖ Belirsiz fiillerden kaçının.

bilir, anlar gibi.

Öğrenme Çıktıları-Örnekler

Bu dersi başarıyla tamamlayan bir öğrenci (nin);

- ❖ bilişim teknolojilerini tanır. *(tanınması beklenir.)*
- ❖ yazılım - donanım ve işletim sistemleri ile ilgili temel kavramları açıklar. *(açıklaması beklenir.)*
- ❖ bilişim teknolojilerinin sosyal yapı üzerindeki etkilerini fark eder/ açıklar. *(açıklaması beklenir.)*
- ❖ bilişim sistemleri güvenliğini ve ilgili etik kavramlarını günlük yaşamında uygular. *(uygulaması beklenir.)*

Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Anlatım: <i>Lecture</i>	Gösteri: <i>Demonstration</i>
Tartışma: <i>Discussion</i>	Deney: <i>Experiment</i>
Soru-Yanıt: <i>Question and Answer</i>	Uygulama-Alıştırma: <i>Drill and Practice</i>
Gözlem: <i>Observation</i>	Örnek Olay İncelemesi: <i>Case Study</i>
Alan Gezisi: <i>Field Trip</i>	Sorun/Problem Çözme: <i>Problem Solving</i>
Takım/Grup Çalışması: <i>Team/Group Work</i>	Beyin Fırtınası: <i>Brain Storming</i>
Rol Oynama/Dramatize Etme: <i>Role Play</i>	Proje Tasarımı/Yönetimi: <i>Project Design/Management</i>
Rapor Hazırlama ve/veya Sunma: <i>Preparing and/or Presenting Reports</i>	

Dersin Ölçme Yöntemleri

Ödev	Homework Assignment
Sözlü Sınav	Oral Exam
Proje / Tasarım	Project / Design
Portfolyo	Portfolio
Performans Görevi (<i>Uygulama / Laboratuvar / Atölye / Arazi Çalışması / Seminer / Sunum / Bitirme Çalışması / Tez</i>)	Performance

İŞ YÜKÜ TEMELLİ KREDİNİN BELİRLENMESİ

Çıktı Temelli Eğitim-Öğretim

Öğrencinin bireysel farklılıklarını dikkate alan öğrenci merkezli ve iş-yüküne dayalı bir sistemde hazırlanan eğitim programlarında;

- ❖ İş yükü temelli kredi
- ❖ Öğrenme çıktıları
- ❖ Öğrenme ve öğretme yöntemleri ve
- ❖ Ölçme ve Değerlendirme Yöntemleri

birbirlerinden ayıramaz öğelerdir (Tuning Educational Structures in Europe)

Ön Lisans, Lisans, yüksek Lisans ve Doktora Düzeyleri için İş yükü Temelli Kredi Değerleri

Kısa Düzey (Ön Lisans)	120 kredi
Birinci Düzey (Lisans)	240 kredi (Diş, Eczacılık, Veterinerlik Hek-300, Tıp Fak 360)
İkinci Düzey (Tezsiz YL- Tezli YL)	90-120 kredi
Üçüncü Düzey (Doktora)	180-240 kredi

İş Yükünün Hesaplanması

*Öğretim Üyesinin Öğrenci İş Yükünü
Tahmin Ederken Sorması Gereken
Sorular*

- Dersimde öğrenciye hangi program çıktılarını kazandırmayı amaçlıyorum?
- Dersimin öğrenme çıktıları nelerdir?
- Dersimle ilgili hangi öğrenim aktiviteleri mevcut?
- Öğrenme çıktılarını nasıl ölçüp değerlendiriyorum?
- Bu öğrenme çıktılarını kazanması için öğrencinin tahmin edilen çalışma süresi nedir?

*Öğretim programındaki derslerin kredilerini hesaplarken/güncellerken ya da değiştirmek istendiğinde; **öğretme biçimlerini ve öğrenme yöntemlerini çeşitlendirerek** iş yükünü yeniden tanımlamak mümkündür.*

ÖNERİLER

- ❖ Zorunlu ve seçmeli derslerin tümüne işyükü temelli kredi verilir.
- ❖ İzlenen programdan mezun olabilmek için alınması zorunlu olan tez çalışması, proje çalışması veya staj gibi çalışmalar varsa, bunlara da işyükü temelli kredi verilmelidir.
- ❖ Ortak servis derslerine aynı kredi verilmelidir.
- ❖ Genellikle bir dersin işyükü temelli kredisi o dersin yüz yüze yapılan ders saatinin altında olamaz.
- ❖ Dersin işyükü temelli kredi statü veya prestije bağlı değildir.
- ❖ Farklı teorik saat ve farklı uygulamalarla aynı çıktı elde edilebilir.
- ❖ Subjektif zorluk algısı ile kredi değeri arasında bir ilişki yoktur.

AKTS kredisi ancak belirli bir zaman içinde ölçülen öğrenci iş yükünü ifade eder.

AKTS nedir?

- Bir akademik tanınma aracıdır.
- Amaç:
 - eğitim-öğretim etkinliklerinde Avrupa kapsamında bütünlük sağlamaktır.
 - Öğrencilerin uluslararası değişim programlarında aldıkları dersler ve bu derslerdeki değerlendirme denkliğini sağlamak. Öğrencilerin derslerde kazandığı çıktıların, karşılıklı tanınmasını sağlamak.

AKTS Kredisi: Derste hedeflenen öğrenme kazanımlarını edinebilmek için, öğrenenin harcadığı zamanı (iş yükünü) temel olarak belirlenen kredidir.

İş yükü nedir?

Öğrencinin herhangi bir eğitim faaliyeti için harcadığı ortalama süredir.

Yani; Bir dersin başarıyla tamamlanması için gerekli olan tüm eğitim faaliyetlerini yerine getirmek için gerekli zamanı tanımlar.

Derse katılım, ders içi ve dışı eğitim etkinlikleri, proje hazırlamaya ayrılan süre, birlikte ve bireysel çalışma süresi, sınavlara hazırlanma, ödev hazırlama, quiz sınavları, arazi çalışması, atölye çalışması, laboratuvar, seminer- sunum hazırlama vs.

İşyükü

Bir öğrencinin bir yıllık tahmini iş yükü: 1500 ile 1800 saat aralığındadır.

Bir dönem = 30 AKTS kredisi = 750-900 saat iş yükü

Bir yıl = 60 AKTS kredisi = 1500-1800 saat iş yükü

1 AKTS kredisi = 25 – 30 saatlik iş yüküne denk gelmektedir.

Temel ilke

İş yükünün gerçekçi bir bakış açısıyla ve dayanaklarıyla tahmin edilmesidir.

Akademik Yıl: 28 hafta

1 Dönem: 14 Hafta

Haftalık Çalışma Saati: ~45 saat

Yıllık Çalışma Saati: ~ 1530 saat/yıl (765 saat/dönem)

1 AKTS kredisi başına düşen iş yükü: 1530 saat / 60

AKTS = ~ 25.5 saat

İş yükünün temel dayanakları

Öğrenme faaliyetleri beyan edilmelidir:

- Sınav sayısı
- Sunum sayısı
- Proje sayısı
- Ödev sayısı vb
- Laboratuvar
- Rapor vb.

**Ders bilgi formlarına bu bilgiler
gerçekçi bakış açısı ile girilmelidir**

İş yükü hesaplanırken

Öğrenciye her ders için iş yükü sorulması gerekir

- Araçlar:

- Anket

- Öğrencilerle görüşme

- Odak gruplarının seçilmesi

- Rastgele öğrenci grubu seçilmesi

- İş Yükü ve anketler öğrencilere çok iyi anlatılmalı

- Öğretim üyesinin beyanı ile öğrenci anketleri eşleştirilmeli

- Anket değerlendirme yöntemleri geliştirilmeli

- Çıktılar İş yükü hesabına aktarılmalı

Etkinlikler	Sayısı	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü
Haftalık ders saati (Kuramsal)	14	2	28
Haftalık ders saati (Uygulama)	14	2	28
Okuma	2	3	6
İnternette tarama, kütüphane çalışması	2	4	8
Materyal tasarlama, uygulama	5	3	15
Rapor hazırlama	1	10	10
Sunu hazırlama	1	10	10
Sunum	1	3	3
Ara sınav ve ara sınava hazırlık	1	6	6
Genel sınav ve genel sınava hazırlık	1	10	10
Toplam İş Yüğü			124
Toplam İş Yüğü / 25			124/25
Dersin Kredisi			5

26-30
da
olabilir

Haftalar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	TOPLAM
Öğrenme Çıktıları	I	I	II	II	III	VI	I-VI	VI	VI	VII	VII	VII	VIII	VII-VIII	
Haftalık Ders Saati (Kuramsal)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	28 saat
Haftalık Ders Saati (Uygulama)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	28 saat
Dersle İlgili Sınıf Dışı Etkinliklere Ayrılan Saat (Uygulamalarla İlişkili)	Okuma	Okuma	Okuma internet tarama,	Okuma Kütüphane araş.	Materyal tasarlama	Materyal tasarlama	Ara sınav hazırlık	Materyal tasarlama	Materyal tasarlama,	uygulama Materyal	tasarlama, uygulama Rapor hazırlama	Sunu hazırlama	Sunum	Final sınavı hazırlık	68 saat
	3	3	4	4	3	3	6	3	3	3	10	10	3	10	
TOPLAM	7	7	8	8	7	7	10	7	7	7	14	14	7	14	124 saat

Bir yarıyılta verilen dersler

Ders Adı	Yüz yüze ders saati (Saat/hafta)	Tahmin Edilen İş Yükü (saat/yarıyıl)	Dersin İş yükü Temelli Kredi
A	2	107	4.1 (~4)
B	4	140	5.3 (~5)
C	4	155	5.9 (~6)
D	3	126	4.8 (~5)
E	5	178	6.8 (~7)
F	2	78	2.9 (~3)
Toplam	20	784	30

AKTS hesaplama-iyileştirme süreci

- ✓ Dönem içinde veya sonlarında yapılan AKTS anketleri ile AKTS değeri hesaplanır
- ✓ Öğretim üyesinin görüşleri ve değerlendirmeleri dikkate alınır.
- ✓ 1 yıllık eğitim dönemi sonunda AKTS değerleri revize edilebilir.
- ✓ Bölüm/Anabilim dalı kurullarında her dönem için hazırlanan derslerin öğrenci iş yüküne dayalı AKTS kredileri tartışılarak, gözden geçirilmelidir

Ülkeler	Saat kapsamı/akademik yıl	Saat kapsamı/kredi	Bildiri Şekli
Avusturya	1,500s	25s	Kanun
Belçika (Fl)	1,500/1,800s	25/30s	Kararname (Flaman seviyesindeki kanun)
Belçika (Fr)	1440s	24s	Kararname(Fransız toplumundaki kanun)
Çek Cumhuriyeti	1,500/1800s	25/30s	Faydalı uygulama, AKTS temel belgelerinin önerilmesi.
Kıbrıs	1500h/1800s	25/30s	Yüksek öğretim için yeni kanun (2008 yılı göz önüne alınarak)
Danimarka	1,650s	27/28s	Bakanlıktan gelen mektuplar
Estonya	1,560s	26s	Üniversite kanunu
Finlandiya	1,600s	27s	Devlet konsey kanunu
Fransa	1,650s	25/30s	Üniversite başkanlar konferansı önerisi
Almanya	1,800s	30s	KMK (Kultusministerkonferenz= Federal Devletler Bakanları Daimi Konferansı). Akreditasyon unsuru
Yunanistan	1,500/1,800s	25/30s	Bakanlık kararı

Alternatif Bir Yöntem

Dersin adı	İşyükü	orantı hesabıyla tüm derslere göre
ders 1	150	6
ders 2	130	5
ders 3	120	4
ders 4	170	7
ders 5	195	8
Toplam İşyükü	765	30

HESAPLAMA

Toplam 765 işyükü	30 AKTS ye karşılık ise	150 işyükü	kaç AKTS olur?	$\frac{(150 \times 30)}{765} = \underline{6}$ AKTS
----------------------	----------------------------	------------	-------------------	--

Sıkça Sorulan Sorular

Bologna Süreci çalışmaları eğitim-öğretim programlarının yeniden yapılandırılması mıdır?

Bu süreç, eğitim-öğretim programlarınızı gözden geçirmeniz ve yenilemeniz için bir fırsattır. Bu güncelleme eski eğitim-öğretim programının tamamen bırakılması ve yeni programa geçiş şeklinde olabileceği gibi bazı güncel değişiklikler yapılması şeklinde de olabilir. Eğitim-öğretim programlarının ne ölçüde yenileneceği bölüm akademik kurullarının insiyatifindedir.

Sıkça Sorulan Sorular

TYYÇ temel alan yeterliliklerinde mesleki ve akademik olmak üzere iki yeterlilik türü görülüyor. Programımız için hangi yeterlilik türünü seçeceğiz?

Önlisans programları mesleki temel alanı göz önüne alarak, lisans ve lisansüstü programlar, kendi program yeterliliklerini göz önüne alarak uygun yeterlilik türünü (mesleki veya akademik) belirlemelidir.

Program yeterlilikleri maksimum kaç olmalı?

En fazla 15 civarında olması tercih edilmektedir.

Sıkça Sorulan Sorular

AKTS için üst sınır var mı?

İki yarıyılık bir programda derslerin AKTS toplamı her bir yarıyıl için 30, toplam 60 AKTS dir. Bu durumda 4 yıllık bir lisans programının kredi miktarı 240 AKTS'dir. Çeşitli nedenlerle derslerini düzenli alamayan bazı öğrenciler bir yarıyıl da 30'un altında kalabilir ya da üzerine çıkabilirler. Ancak mezuniyet durumunda öğrencinin 240 AKTS lik dersi almış olması beklenir.

Sıkça Sorulan Sorular

**Lisansüstü tez yazım (Özel Konular)
aşamasında olan öğrenciler 30 AKTS'yi nasıl
hak eder?**

Öğrenci tez çalışması süresince başarılı olduğu
yarıyıl için 30 AKTS almayı hak eder. Başarısızlık
veya diğer nedenlerle uzatılan tez dönemleri
(yarıyıl) için AKTS kredisi verilmez.

Sıkça Sorulan Sorular

Tez Semineri dersinin AKTS kredisi bazı bölümler için ortak olabilir mi?

Bu duruma iş yükü açısından bakmak gerekmektedir. Bir bölümün açtığı seminer dersinin öğrenci iş yükü daha fazla, diğerinin daha az olabilir. Bölümler her seminer dersinin işyükünün aynı olacağını İç kalite mekanizması ile garanti altına alabileceklerse ortak AKTS belirlenebilir.

Sıkça Sorulan Sorular

Tüm dersleri seçmeli olan bölümler nasıl çözüm bulabilir?

Bu durum tüm dersleri seçmeli olan bölümlerdeki öğrencilerin, tüm dersleri kendi istediği gibi seçmeli derslerden rastgele seçerse, programın yeterliliklerini nasıl kazanacağı sorusunu gündeme getirir. Bir programın mutlaka çekirdek derslerden oluşan bir kısmı olmalıdır.

Son söz

- Ders tanıtım formları (ders izlenceleri)/ bilgi paketleri sürekli güncellenmeli çünkü kalite odaklı yaklaşımlar, YÖK Kalite Kurulu nun bağımsız ve kendi bütçesine sahip bir kurum olması ile birlikte öne çıkarken, kalite sürekli daha iyiyi arayarak ortaya çıkabilmektedir.
- Önceki ders tanıtım formlarımızda (ders izlencelerinde) sürekli eleştirilecek bir şeyler olacaktır çünkü kalite böyle iyileşir.
- İşyükü hesaplamaları güncel ve gerçekçi olmalıdır: Bu noktada kontenjan ve öğr.üyesi açığı kısıttır. Bu konularda YÖK'e talepler iletilmiştir ve iletilecektir.
- Ölçüm yöntemlerinde sorunlar vardır. 400 kişilik bir sınıfta herkese nasıl sunum yaptırılabilir!

Faydalanılan Kaynaklar

- Prof. Dr. Hasan Mandal'ın sunumu
- Prof. Dr. Sibel Aksu Yıldırım'ın sunumu
- Prof. Dr. Mehmet Durman'ın sunumu
- Prof. Dr. Tuncay Döğeroğlu'nun sunumu
- Prof. Dr. İlgi K. Kapdan'ın sunumu.
- Bologna Dökümanları
- www.yok.gov.tr